

Китдин гурвдгч металлургическ баз

Тег.. Түүг хялацари хар-
вж болшго. Тер - эрт хаврар
саян болна, тер цагт түүнэ
килнь ногъань нарид солнь-
триа, улан келканиг цецгснъ
гал болдж шатцхана. Энд
малд байн нагтэ газр. Мбра
адугъарн, хэд болн укмуд
стадарн Китдин Дотр Монъ-
гълин теегмудин агъусар хя-
рулгднэ.

Монъгълмуд уй-уйдэн мал-
агърусар кэдлмш кецхэнэ.
Эдл-ахун эн нег аныгнъ, ода-
хн куртл монъгълмудин гол-
лгч зобрнь бээсмн. Болв Ки-
тд далжрлгънас сулдгдсна
хбдн, Дотр Монъгъл гилг ав-
тономн район джил ирвас
бнъг-зүсэн соляд йовна. Энд,
бээрн амтс урднь нам эс хар-
лжасн зобр олдгв: чолун
нуурсн, тэмр, ховр харгьдг
болн бнъгтэ металлмуд.

Цуурлтиг, кинтиг, ганъгиг —
цугтнь тесн даагъад, хяаврин
арвад пэртъс, зуугъад джил-
мудин эргцд газрин бр нуудж
халгълджасинъ хяацхэв. Аш-
суулднь байр ирв:

—Хялэлти, ямаран элв сая-
хн чолуд!—гидж монъгълмуд
нуугъачир, геологуд олдж
авсн, газрин брин зобр үзүн
бээдж, келцхэдмн.

Эн—геологудин белгүд. Бяа-
рн амтс тедниг хяарцг дотр,
шил гатц тэвлж, эс гидж
намчта торгън эдин кизармү-
дэр цуглдж, кинэн кевэр хад-
гълцхана.

—Амтнэ хув-джиргълин тб-
лэ, эврэ унн санан-седклэри
гүджрсн куч-көлснэнь, геоло-
гулт ик гидгэр ханджанав-
дн,—гидж тедн келцхэнэ.

Дотр Монъгълин деед хад-
жуднь, „Байн-Обо“ гидж
нерэдгдг газр баянэ, тернь
„Байн уул“ гиджэх уг. Эн
уулин брнь бий дотран тэм-
рин рудан агъу ик кбрнь
нббджасмн.

Байн уулас хол бишд, шуд
хоосн ил газр деер, Китдт
шин гисн балгъсн эклдж
тосхгдджана. Эргидэн арвад
километрмүдт делвэсн площа
дк деер, Баотоу балгъсна,
болдин балгъсна кемджэгъарн
ик гидг тосхлт делгрв.

Аньшаньск болн Уханьск
комбинатсин дару Баотоуск
металлургическ комбинат.
Китдин Олн-амтнэ Республи-
кд гурвдгч металлургическ
базнь болдж гархмн. Шин
металлургическ предприятъд
сүртэ кевэр иргчдэн тблджх
аргъ баянэ. Комбинатин
цаарандк бргдлгън, түүнд
ганцхн Китд түүн орм биш,
нам нарт делкэн металлурги-
ческ производствд кбтлврч
ормсн негинь эзлх аргъ уч-
рахмн.

Алдр Китдин цуг зах бо-
лгънасьн Баотоуд арвад минъ
гън тосхачир цуглрдж ирц-
хэв. Кесг олт цехсин болн
амтн бээдг гермүдин корпус-
муд хурдар бсджэнэ. Школ-
муд, техникумс, клубс, мага-
зид гилдэд нам тосхгдчкв.
Теегт кбдлмшч поселк уудж
гарв, амт бээршлулх түүнэ
агъуны минъ ода 300 минъгън
квадратн метрэс улугъяр бо-
лдж тоолгдджана.

Баотоуск комбинатд. Болд
цутхад, цб цутхад, дархна ке-
сг прокати цехс, огнеупорсин
болн коксин заводе, агломера-
ционн болн обогатителън фа-
брикс, ясврин болн донъ нбк-
дин предриятъс токтагдхмн.
Комбинатин ханьд тэмрин
рудник болн карьермүд орхмн.
Баотоу станцае рудник куртл
утдан 150 километр тэмр хяа-
лгъ тосхгдчкв.

Китдин барин занъгллгъяр
болхла, комбинатин тосхлтд
ик гидг донъгэн советск спе-
циалистир кургдженэ; тедн
мбнъг болн материалмуд арв-
нэр гаргългънур збрулгдсн,
кесг олт, унтэ унтэ селвгүд
орлцулна. Советск специали-
стир, улгүрнь, тосхлтд газанъ
мод олзлдан уурад, дотр
тэвсн тэвсц олзлхмн гидж
келснъ, арвллгъни ик гидг
олз ору бгв.

Тосхлтин трестин гардачир,
советск специалистирлэ хоор-
ндан таарта кбдлмштэн тосх-
лтин техникин сүүлин кувр-
мүдиг олзлна, энд, тосхлтд
йиринмашидиг делгү орлцу-
лна. Балгъсна тосхлтин зура,
бас балгъс тослгъна хамгин
шин гисн куврмүдлэ ирлцу-
лгдлж хагългдджана. Эн зура,
арвнэр, эвтэктэр болчкад бо-
лм дунгэ куртлнь ке-саяхнэр
тосхх учр-үндсн деер уллгд-
джана.

Кучтэ тосхлтин а бэрэр
чигн, сбдгъяр чигн номгър-
хш. Оргдг арвад кранс, эврэ-
ннь ут-ут хонъшаран тенъ-
рүр збрулчксн, олт тоннта
блокс болн арматур бргцхэнэ,
автомашид колоннарн гуулд-
цхэнэ, электроганъначин очд
бээджэгъад-бээджэгъад палр-
цхана. Агъарт тэмрин болн
мотормудин а уурхш.

Тосхлтд квалифицированн
минъгъад кбдлмшчир, збргтэ
шинрулэчир, куч-көлснэ нуу-
рлгч эв-довин мастермүд до-
рас бслдв. Китдин Коммуни-
стическ партин, „Икар, шу-
лугъар, арвнэр“ гидг дуудврт
хэрү гидж, Баотоу комбина-
тин тосхачир, социализмин
тосхлтин эн учр-үндсиг бая-
дл-джиргълд тохрулхин эрkd,
цуг бээсэн гаргъджана.

Шидр Китдин барт, Синьхуа
агентствин корреспондент Ба-
отоуск металлургическ ком-
бинатин директорин дарук
Ли Чаола куундсн куундвр
барлгдла. Комбинат тосхачир,
Торскнәннь даалгъвриг болз-
гаснь урд кучах, тигчкэд
1959 джилин октябрин негн
куртл, цббгъин түүн хяаль-
лгъ бгх,—ним нег мбслгч
збргэр дүүрнь гидж куундврт
келгдлжэнэ. Эврәннь герои-
ческ болн куч-көлснд дурта
цуг амтслэгъэн, Китд Анлиг
цб болн болд гаргългъяр 15
джилэс ик эрт куудж чадхар,
тедн цуг бээсэн гаргъджана.

Дотр Монъгълин теегэр,
Китд—хамгин ик гисн метал-
лургическ комбинатин трубас
утагъан пүргүлх, алдр орн-
нутгин гурвдгч металлургиче-
ск баз токтагдх цаг хол биш.

П. АЛЕКСЕЕВ.